

مخلوط‌ها

مخلوط‌های غیر یکنواخت

مخلوط‌های یکنواخت (محلول‌ها)

- در این مخلوط‌ها اجزای سازنده را می‌توان تشخیص داد.
- با گذشت زمان اجزای مخلوط ته‌نشین یا سرنشین شده و از هم جدا می‌شوند.
- شفاف نیستند.

- در این مخلوط‌ها اجزای سازنده را نمی‌توان تشخیص داد.
- با گذشت زمان اجزای مخلوط ته‌نشین یا سرنشین نشده و از هم جدا نمی‌شوند.
- شفاف هستند.

مایع در مایع

جامد در مایع

جامد در جامد

مایع در مایع

جامد در مایع

- اجزای همه مخلوط‌ها را می‌توان جدا کرد.
- صاف کردن یکی از روش‌های جداسازی است که با استفاده از توری، الک، پارچه، سرند و کاغذ صافی انجام می‌شود.
- بخار کردن آب محلول‌ها سبب می‌شود ماده حل شده ته ظرف باقی‌مانده و جدا شود.

- هر چه ذره‌های یک ماده کوچک‌تر باشد سریع‌تر در آب حل می‌شوند.
- هر چه دمای آب بالاتر باشد، مواد سریع‌تر در آن حل می‌شوند.

نکات درس :

- مخلوط شامل چند ماده است .
- مخلوط ها گوناگون اند .
- مخلوط ها دو نوع اند : یکنواخت – غیریکنواخت
- در مخلوط یکنواخت بر خلاف مخلوط نایکنواخت، اجزای سازنده قابل تشخیص نیست
- اجزای مخلوط یکنواخت بر خلاف مخلوط نایکنواخت ته نشین نمیشوند.
- مخلوط یکنواخت بر خلاف مخلوط نایکنواخت شفاف است.
- مخلوط یکنواخت همان محلول است
- اندازه ذره ها در سرعت حل شدن آنها تأثیر میگذارد
- هر چه ذره های یک ماده ریزتر باشد ، سریعتر در آب حل میشوند
- دما بر حل شدن مواد در آب تأثیر میگذارد .
- مواد در آب داغ (دمای بالاتر) سریعتر حل میشوند .

- اجزای مخلوط ها را میتوان جداسازی کرد .
- روش های جداسازی اجزای مخلوط ها گوناگون اند .
- با استفاده از صافی هایی مانند پارچه، توری، کاغذ و سبد می توان اجزای مخلوط های نایکناخت را جدا کرد
- با استفاده از تبخیر می توان اجزای یک محلول جامد در مایع را جدا کرد .
- برای استفاده درست از مخلوط ها باید برچسب آن ها را بخوانیم .
- مصرف نادرست و بیش از اندازه مواد به محیط زیست آسیب می رساند .
- شربت مخلوط غیریکنواخت است، زیرا دانه های تخم شربتی به طور یکسان در همه جا پخش نشده اند .
- زعفران دم کرده و صاف شده ، محلول است یعنی مخلوط یکنواخت است. زیرا شفاف است و اجزای سازنده آن از یکدیگر قابل تشخیص نیست .
- آب و نمک: مخلوط یکنواخت یا محلول است. زیرا شفاف است و اجزای سازنده آن از یکدیگر قابل تشخیص نیستند

مای دارس
روزانه عصر

www.my-dars.ir

در جدول زیر ویژگی های مخلوط های نایکخواخت و یکخواخت آمده است :

مخلوط نایکخواخت (ناهمگن)	مخلوط یکخواخت یا همگن (محلول)
از چند ماده تشکیل شده است.	از چند ماده تشکیل شده است.
اجزای سازنده قابل دیدن و تشخیص هستند (در برخی موارد تعدادی از اجزای سازنده قابل دیدن و تشخیص نیستند)	اجزای سازنده قابل دیدن و تشخیص نیستند.
کدر است و شفاف نیست.	شفاف است
مواد ته نشین می شوند.	مواد ته نشین نمی شوند.
اجزای آن قابل جداسازی است.	اجزای آن قابل جداسازی است.

در این جدول مثال هایی برای انواع مخلوط ها آورده شده است :

انواع مخلوط ها		
مایع در مایع	جامد در مایع	جامد در جامد
آب و روغن	آب قند	آجیل
آب و گلاب	تیله با آب، ماسه با آب	مخلوط تکمه ها
روغن زیتون با روغن آفتابگردان	شربت خاک شیر	مخلوط غلات، حبوبات
نفت با روغن	نخود در آب	مخلوط ماکارونی های شکل دار